

cenských pokladen státními orgány; trestati přestupky zákona, v §§ 67 a 68 blíže naznačené, přísluší politickým úřadům (§§ 69 a 70); § 73 zavazuje též obce, by spolupůsobily při provádění tohoto zákona a tak dále. Nelze proto pochybovati, že kontrolor okresní nemocenské pokladny, J. V., jehož úkolem bylo podle zvláštní instrukce o tom vydané, aby navštěvoval nemocné členy, zjišťoval, zda dodržují nemocenský řád a nařízení lékařovo a shledaný stav zapisoval do kontrolního lístku, jest osobou vrchnostenskou, požívající zvláštní zákonné ochrany podle § 68 tr. z.; poněvadž však tyto úkony náležejí do oboru prací, okresním nemocenským pokladnám přikázaným, dlužno je pokládati za záležitosti vládní.

Rozhodnutí nejvyš. soudu z 27. února 1926
Zm I 801/25.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

»Zborník znaustvenih razprav« izdaja profesorski zbor juridične fakultete, V. letnik 1925-26, posvečen spominu Ivana Žolgerja. V Ljubljani, 1926 (str. 411).

Mladá právnická fakulta university lublaňské vystupuje se svým pátým ročníkem svého Sborníku vědeckých rozprav, tentokrát věnovaným památce vynikajícího svého člena Ivana Žolgera, zesnulého 16. května 1925. Statný svazek obsahuje řadu prací z různých oborů právních a svědčí o snaživosti i zdatnosti vědeckých pracovníků slovinských.

L. Pitamic pojednává o významu práv lidských a občanských v historickém vývoji od starověku až po naši dobu. A. Bilimovič uvažuje o postavení dělnictva v Jugoslavii podle ročních zpráv inspekce práce. Tato inspekce není úplná pro nedostatek dozorců a byla provedena v r. 1924 v 8.100 závodech s 175.600 dělníky. Bylo třeba zakročiti v 16.000 případech pro stav protizdravotní a jinaká porušení zákonů na ochranu dělnictva. Úrazů bylo 7.300, z nich smrtelných 142. Mzda je poměrně nízká a nedosáhla ještě výše předválečné. Stávky vyvrcholily v r. 1922, od té doby počet jich klesá a procento bezvýsledných stávek stoupá — vliv to hospodářské krise a zesláblé činnosti dělnických syndikátů. K. Šavnik uvažuje o tom, jaký význam s hlediska právního má výše příjmů daňových ve státní rozpočet pojatá. G. Tasić přináší obsáhlou studii metodologickou o funkcích státních ve formál-

ním i materiálním smyslu, zejména o úkonech správních a soudních, vypořádává se s pojetím realistickým francouzským (Duguit) a normativním rakouským (Kelsen). Obor historickoprávní zastoupen je pracemi M. Dolence, jenž uveřejňuje obsáhlou a zajímavou práci o lidovém soudnictví na statcích v Klevevši a Bostanji od konce 17. do začátku 19. století, a M. Jasinského o statutu Veprinačském. Církevní právo je zastoupeno prací R. Kušeje o pasivní asistenci při smíšených manželstvích podle kanonického práva starého a nového. S. Lapanje pojednává velmi důkladně o kondicích s hlediska moderního práva. Vychází z platného práva rakouského, německého, švýcarského a černoohorského, přihlíží k modifikacím navrhovaným v osnově našeho občanského zákona, probírá literaturu věnovanou kondicím, podává svou vlastní konstrukci a činí návrhy *de lege ferenda*, jež by i u nás měly dojíti povšimnutí. M. Škerlj podává studii o vynálezech učiněných »ve službě« na podkladě ustanovení jugoslávského zákona ze dne 17. února 1922.

Ze stručně uvedeného obsahu jde na jevo jeho bohatost a poučnost. —a.

D E N Í K.

K reformě správy přinášíme tento příspěvek: Soudy československé obdržely před dvěma roky příkaz ministerstva spravedlnosti, aby na účet úředního paušálu koupily jistý spis. To se také stalo. Soudy knihu zaplatily buď složenkou, jež jim byla zaslána, nebo poukázkou. Každý by myslel tím, že je věc v pořádku. Ale na Slovensku a P. Rusi přijde účetní oddělení soudních tabulí při přezkoumání účtů kancelářského paušálu na nešťastnou položku a uloží soudu, aby vyžádal od autora knihy ještě kolkovanou kvitanci. A tak po dvou letech ubohý autor nestačí posílati jednotlivým soudům kolkované kvitance, — v případě, o němž tu řeč, jde o kolek 30h! A pro tento kolek je třeba: 1. aby účetní oddělení soudních tabulí psalo soudu; 2. aby tento dopsal autorovi a měl věc v patrnosti; 3. aby autor psal kvitance a posílal je soudům. Při tom soudy posílají svoje dopisy »doporučeně« (tedy zatěžování pošt. úřadů), někdy ani neoznačují věc jako úřední, takže autor platí doplatné známky za dopisy soudů a ovšem vždycky musí frankovati svůj dopis, kterým posílá kvitanci. To znamená pro něho, že pro